

Head mesindustavad

Kinnitatud Eesti Kutseliste Mesinike Ühingu üldkoosoleku otsusega 30.03.2019

- **Eesmärgid:**
  - tagada mesilasperede heaolu kogu mesindussaaduste tootmisprotsessi vältel;
  - tagada mesinduse jätkusuutlikkus Eestis;
  - tagada mesindussaaduste turvalisus ja sobivus nii inimkasutuseks kui ka mesinduse sisendina;

- **Põhimõtted:**
  - Mesindussaaduste tootmise keskmes on mesilasperede heaolu, sest ainult terved ja tugevad mesilaspered on võimelised tagama mesinduse, kui majandustegevuse, jätkusuutlikkust;
  - Mesinik on mesilasperede heaolu tagamise võtmetegur;
  - Läbipaistev ja ausale konkurentsile avatud mesindussaaduste turg tagab mesiniku võime saada oma tegevusest piisavat tulu ja seeläbi investeerida oma mesilaste heaolu edendamisse;
  - Mesindus saab jätkusuutlikult toimida ainult tingimustes, kus mesinikud järgivad mesindusele ning mesindussaaduste ja mesinduse kõrvalsaaduste käitlemisele kehtestatud riiklikke regulatsioone.

- **Miinimumnõuded mesilasperede pidamisel ja mesindussaaduste tootmisel:**
  - 1. Mesilaspered ja -emad:**
    - 1.1 Mesinik peab ainult tugevaid ja terveid mesilasperesid. Nõrgad mesilaspered ühendatakse omavahel, ravitakse varroatoosi vastu ja neile antakse noor mesilasema. Mesilasperede suurus mesilas ühtlustatakse.
    - 1.2 Mesilasperede soovitatav soetamisviis on ostmine veterinaarkontrollile alluvast mesilast Eestis või muus EL liikmesriigis. Soovitatav on järgida "Mesilasperede ostu ja müügi standardit" (Eesti Kutseliste Mesinike Ühingu juhised nr 1: 2019, vt. mesinikud.ee);
    - 1.3 Mesilasemasid ostab mesinik emadekasvatajatelt või mesilasemade importööridelt, kes järgivad oma tegevuses Veterinaar- ja Toiduameti poolt kehtestatud nõudeid. Mesinik oskab ise vajadusel mesilasemasid kasvatada;
    - 1.4 Tundmatut päritolu (mitte oma mesilast) sülemite puhul hoiab mesinik sülemit enne mesilasse paigutamist ca 12 tundi jahedas pimedas ruumis, et mesilased tarvitaksid ära meepõies leiduvad meevardud, mis võivad sisaldada haigustekitajaid;
    - 1.5 Sisseostetud mesilaspered ja püütud sülemid paigutab mesinik karantiinigruppidesse. Alles peale selliste mesilasperede rahuldava tervisliku seisundi selgumist paigutab nad teiste mesilasperede juurde;

1.6 Enda ja teiste inimeste heaolu ning ohutust silmas pidades peab mesinik võimalikult leebeid ja sülemlemiskaineid mesilasi.

2. Mesila(te) paiknemine

- 2.1 Mesinik kannab kõik oma mesilaspered PRIA registrisse;
- 2.2 Mesinik valib mesilasperedele asukoha, mis pole liigniiske, pole avatud külmadele tuultele, kus on võimalikult väike keskkonnareostuse risk ja kuhu on hea juurdepääs;
- 2.3 Mesinik paigutab oma mesilaspered teisele isikule kuuluvale maale ainult maaomaniku nõusolekul;
- 2.4 Tiheasustusaladel hoiab mesinik heanaaberlikke suhteid, teavitades naabreid ja paigutades mesilaspered nii, et need ei muutuks naabritele häirivaks teguriks.

3. Korjebaas ja lisaõõtmine:

- 3.1 Mesinik jälgib, et mesila asukoht võimaldaks mesilastele piisava ja mitmekesise korje kevadise uuenemisperioodi algusest kuni peakorje lõpuni ning juurdepääsu värsketele veele;
Kui mesila asukoht ei võimalda piisavat korjet ja värsket vett kogu hooaja jooksul, muudab mesinik asukohta hooaja jooksul või annab mesilastele lisaõõta/paigutab mesilasse jootja, milles vesi ei rikne;
- 3.2 Sügisese lisaõõtmisega alustab mesinik vahetult peale viimast meevõttu;
- 3.3 Viimase meevõtu käigus eemaldab mesinik haudmepesast maksimaalselt meekärgi, vältimaks olukorda, kus talvesöödaks jääb rapsi- või lehemesi;
- 3.4 Talvesöödaks annab mesinik mesilastele ca 20kg suhkrut (kuivaine kogus) siirupi kujul;
- 3.5 Sügisese lisaõõtmise lõpetab mesinik enne püsivate öökülmade saabumist.

4. Bioohutus:

- 4.1 Mesinik teostab oma mesilasperedes parasiitilesta *Varroa destructor* tõrjet;
- 4.2 Mesinik jälgib iga mesilasperede läbivaatuse käigus võimalikku haigustunnuste ja/või parasiitide esinemist;
- 4.3 Ameerika haudmemädaniku, väikese tarumardika (*Aetina thumida*) ja lesta *Tropilaelaps mercedesae* tuvastamisel teavitab mesinik koheselt maakonna veterinaarkeskust ja naabermesilaid;
- 4.4 Mesinik saneerib ja paigutab karantiini mesilaspered, kus ameerika haudmemädanik on tuvastatud spooride kujul. Selliste mesilasperede inventari ja kärjed hävitab mesinik põletamise teel;
- 4.5 Mesilaspered, kus ameerika haudmemädanik, väike tarumardikas või *Tropilaelaps mercedesae* esineb kliinilisel kujul, hävitab mesinik

- põletamise teel koos inventari ja kärgedega, surmates enne kõnealuse mesilaspere võimalikult "humaansel" moel;
- 4.6 Mesinik kasutab haigustekitajate kärgedesse kogunemise vältimiseks haudmepesas kuni 2 aasta vanuseid haudmekärge;
  - 4.7 Mesindusinventari ladustab mesinik ruumidesse, kuhu mesilastel on minimaalne juurdepääs, vältimaks haigustekitajate edasikandumist ja röövimisinstinkti vallandumist;
  - 4.8 Mesinik peab oma mesilasperede kohta arvestust, mis võimaldab igal ajahetkel tuvastada konkreetse mesilaspere "haigusloo" ja ravi ning otsustada vajaduse üle vahetada välja mesilasema.

5. Taruinventar ja hooldusvõtted

- 5.1 Mesinik kasutab tarusid ja korpuseid, mis on valmistatud materjalist ja viimistletud materjalidega, mis minimeerivad haudme ja mesindussaaduste saastumise;
- 5.2 Kasutatav taru võimaldab mesilaspere läbivaatust haiguste tuvastamise, mesilasema vahetamise vms. eesmärgil ning meevõttu mesilasi liigselt kahjustamata;
- 5.3 Mesinik kasutab suitsikut silmas pidades tuleohutust mesilas, transpordi ajal ja mesindushoonetes. Suitsiku küttematerjalina kasutab mesinik materjale, mille põlemisel/hõõgumisel tekkiv suits on mesilastele ja/või inimestele võimalikult ohutu;
- 5.4 Sülemlemise vältimiseks ja mesilaspere (tervisliku) seisukorra hindamiseks vaatab mesinik mesilaspere regulaarselt läbi või hindab visuaalselt mesilaspere seisukorda alates kevadise kasvuperioodi algusest (esimene laiendamine) kuni talvekobara moodustumiseni (sügisese lisa söötmine lõpetamine);
- 5.5 Mesilasperede hooldamisel/läbivaatamisel/uute perede tegemisel jms. kasutab võtteid ja tehnoloogiaid, mis ei tekita mesilastele tarbetut kahju;
- 5.6 Meevõtul, lisa söötmisel ja inventari ladustamisel kasutab võtteid ja tehnoloogiaid, mis ei tekita mesilastele tarbetut kahju ning mis minimeerib mesilastel röövimistungi vallandumist;
- 5.7 Kärjepõhjajana v. plastikust kärjepõhjajade katmiseks kasutab ainult selitatud ja steriliseeritud mesilasvaha, mis ei sisalda muid süsivesinikke.

6. Mesindussaaduste käitlemine ja nendega kauplemine:

- 6.1 Inimkasutuseks (toiduks) ette nähtud mesindussaadusi käitleb mesinik sõltumata mesila suuruselt vastavuses Eesti Vabariigis toiduohutusele kehtestatud nõuetega;
- 6.2 Mesindussaaduste turustamine on vastavuses Eesti Vabariigis kehtivate nõuetega toiduainete v. loomsete kõrvalsaadustega kauplemisel.